

OBČANSKÝ A SPOLEČENSKOVĚDNÍ ZÁKLAD

DIDAKTICKÝ TEST - vyšší úroveň obtížnosti

Testový sešit obsahuje 49 úloh.

Na řešení úloh máte 90 minut.

Odpovědi píšete do záznamového archu.

Poznámky si můžete dělat do testového sešitu.

U každé úlohy je uveden počet bodů za správnou odpověď:

2 b. = dva body za správnou odpověď, za nesprávnou odpověď žádný bod;

3 b. = tři body za správnou odpověď, za nesprávnou odpověď žádný bod;

max. 2 b. = dva body za všechny správné odpovědi, jeden bod za dvě správné odpovědi, žádný bod za jednu nebo žádnou správnou odpověď.

max. 3 b. = tři body za všechny správné odpovědi, dva body za tři správné odpovědi, jeden bod za dvě správné odpovědi, žádný bod za jednu nebo žádnou správnou odpověď

U všech úloh/podúloh je právě jedna odpověď správná.

Za nesprávnou nebo neuvedenou odpověď se body neodečítají.

Pokyny pro vyplňování záznamového archu

- Nejdříve nalepte podle pokynů zadavatele na vyznačené místo v záznamovém archu identifikační štítek s čárovým kódem.

- Odpověď, kterou považujete za správnou, zřetelně zakřížkujte v příslušném poli záznamového archu.

A B C D
4. ☐ A ☒ B ☐ C ☐ D

- Pokud budete chtít následně zvolit jinou odpověď, pečlivě zabarvete původně zakřížkované pole a zvolenou odpověď vyznačte křížkem do nového pole.

A B C D
4. ☐ A ☒ B ☐ C ☒ D

- Jakýkoli jiný způsob záznamu odpovědí a jejich oprav bude považován za nesprávnou odpověď.
- Pokud zakřížkujete více než jedno pole, bude vaše odpověď považována za nesprávnou.
- Píšte modrou nebo černou propisovací tužkou.

Odpovědi na otevřené úlohy píšete čitelně do vyznačených oblastí v záznamovém archu.

Do barevných polí nic nevpisujte.

5.



Zadání neotvírejte, počkejte na pokyn!

Úloha 1

max. 2 b

Rozhodněte u každého z následujících popisů, zda je projevem vyšší obecné inteligence (IQ), nebo vyšší emocionální inteligence (EQ):

- 1.1 Karel vyřešil hlavolam jako první a s despektem k ostatním to několikrát zdůraznil. IQ – EQ
- 1.2 Petr je chytřejší a bystřejší než ostatní spolužáci mezi nimiž se cítí izolovaně. IQ – EQ
- 1.3 Jana přišla o přestávce k Martě, s kterou se ve třídě nikdo nebaví, a začala si s ní povídat. IQ – EQ

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 2

V jednom psychologickém testu byly zadány následující otázky:

- Býváte někdy mrzutý?
- Vyhledáváte rád společnost?
- Pracujete nejraději sám?
- Rozzlobíte se někdy?

Úloha 2

2 b.

Co nejspíše zjišťoval test, ve kterém se objevily uvedené otázky?

- A) charakterové vlastnosti
- B) logické myšlení
- C) stupeň inteligence
- D) typ temperamentu

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 3

Žáci budou mnohem pravděpodobněji poslouchat učitele, kteří říkají jen to, co žáci potřebují vědět.

(J. S. Cangelosi, Strategie řízení třídy)

Úloha 3

2 b.

Který z výroků o komunikaci učitele a pozornosti žáka nejméně podporuje tvrzení výchozího textu?

- A) Na žáky vždy mluvíme v celých větách.
- B) Obsah sdělení má být pro žáky motivující.
- C) Pozornost je větší, když očekáváme určité podněty.
- D) Úmyslně zaměříme pozornost na sdělení určené nám osobně.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 4

Je to období prvního odpoutání od rodiny, období otázek „Proč?“. Jemná motorika je už dobře rozvinutá (modelování, šití, navlékání). Myšlení jedince je egocentrické (nechápe, že druhí mají jiný pohled). Výrazně narůstá kapacita paměti a fantazie – vymýšlení představ (lhaní); jedinec se zajímá o zplození a zrození člověka (jak vznikl on sám). Je schopen se zapojit do kolektivní hry, rozšiřují se kontakty s vrstevníky.

(www.vzahrade.cz 31. 10. 2006, upraveno)

Úloha 4

2 b.

Které období vývoje lidského jedince je charakterizováno ve výchozím textu?

- A) batolecí věk
- B) předškolní věk
- C) pubescence
- D) adolescence

Úloha 5

max. 2 b.

Přiřaďte k následujícím koncepcím o vzniku a původu světa (5.1–5.3) správně autory (A–D):

- 5.1 Říkal, že počátkem všech věcí je *voda*; proto také hlásal, že země leží na vodě.
- 5.2 Hledal počátek všeho ve *vzduchu*, z něhož vzniká vše, co je. Vzduch se ukazuje chladem, teplem, vlhkem a pohybem. Zředováním a zhušťováním vzduchu věci vznikají a zanikají.
- 5.3 Prohlásil *apeirón* (neurčité, neomezené) za počátek a základní prvek jsoucna; první zavedl jméno počátek. Říká pak, že to není ani voda, ani žádný z tzv. živlů, nýbrž jakási neomezená přirozenost, z ní vznikají všechny oblohy a světy v nich.

- A) Leukippos
- B) Thalés
- C) Anaximenés
- D) Anaximandros

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 6–7

Mojžíš praví, že byl člověk stvořen podle obrazu božího a podle podoby (Gn 1,26). A to je krásně řečeno, protože nic z toho, co se zrodilo na zemi, není podobnější Bohu než člověk. Nikdo však nesmí posuzovat tuto podobnost po způsobu těla. Neboť Bůh nemá lidskou podobu a lidské tělo se nepodobá Bohu. O podobě se mluví ve vztahu k rozumu ovládajícímu duši, totiž k tomu, co jako jeden rozum veškerenstva bylo v každém jednotlivci napodobeno jako praobraz (*archetyp*) a v jistém smyslu je takřka Bohem tomu, kdo jej nese v sobě jako Boží obraz. (...) Potom však Mojžíš říká, že „Bůh stvořil člověka vzav prach ze země a vdechl mu do tváře dech života.“ (Gn 2,7). Takto velice jasně ukázal, že existuje veliký rozdíl mezi tímto právě zhotoveným člověkem a tím, který vznikl předtím podle obrazu božího. Ten, který byl stvořen nyní, je viditelný naším zrakem, má určité vlastnosti, je složen z duše a těla, je mužem či ženou a má smrtelnou přirozenost. Kdežto člověk stvořený podle Božího obrazu je jakousi ideou či rodem nebo pečeti, je postižitelný toliko rozumem, netělesný, ani muž ani žena, a od přirozenosti nesmrtelný.

(Filón Alexandrijský, *O stvoření světa* XXIII, 69 a XLVI, 134)

Úloha 6

2 b.

Ve výchozím textu je patrný vliv jednoho z následujících antických filosofických směrů. Kterého?

- A) platonismus
- B) epikureismus
- C) skepticismus
- D) pythagoreismus

Úloha 7

max. 2 b.

Rozhodněte u každého z následujících tvrzení, zda je v souladu s obsahem výchozího textu (ANO), nebo nikoliv (NE):

- 7.1 Jedná se o text křesťanského autora interpretujícího první kapitolu Nového Zákona. ANO – NE
- 7.2 Na světě žijí dva druhy lidí, přičemž lidé prvního druhu jsou nesmrtelní, lidé druhého druhu jsou smrtelní. ANO – NE
- 7.3 Tím, co je v člověku božské, je rozum. ANO – NE

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 8

K pojmu látky dospívá tento filosof procesem abstrakce. Látka je to, co trvá, když abstrahujeme od veškerých výpovědí. Forma je pak podle něj jsoucno v prvním a přednostním slova smyslu.

Úloha 8

2 b.

Ke kterému z následujících filosofů odkazuje výchozí text?

- A) Herakleitos
 - B) Aristoteles
 - C) Augustin
 - D) Platon
-

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 9

Řekneme-li to v kostce, filosofický argument koná více i méně než argument logický: méně v tom, že nic nestanovuje nezvratně, více v tom, že pokud je úspěšný, nespokojuje se stanovením jen jednoho izolovaného bodu pravdy, nýbrž uskutečňuje změnu v celém našem mentálním rozhledu... Dejme tomu, že se díváte na obrázkovou hádanku: nejprve v ní vidíte jen bludiště čar, pak náhle rozpoznáte lidskou tvář. Můžete teď, když jste tuto tvář objevili, vidět ony čáry jako předtím? Zjevně ne. Filosofie je pokusem rozmrazit návyky myšlení, nahradit je méně tuhými a omezujícími způsoby.

(Friedrich Waismann, Jak vidím filosofii)

Úloha 9

2 b.

V čem podle Waismanna spočívá přínos úspěšného filosofického zkoumání?

- A) V objevu nových, dosud neznámých faktů.
 - B) V problematizaci všech obecně uznávaných náhledů.
 - C) V dedukci dosud neznámých důsledků všeobecně přijatých axiomů.
 - D) V nalézání nových způsobů vidění a chápání světa.
-

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 10

Přede všemi takovými sofismaty budeme dokonale bezpečni, jakmile si jen uvědomíme, že jedinou funkcí myšlení je vytvářet návyky jednání; a že cokoli je sice spojeno s myšlením, ale je irelevantní vzhledem k tomuto jeho účelu, je doplňkem myšlení, nikoli jeho částí. (...) Ukazuje se tedy, že pravidlo pro dosažení (...) jasného názoru je následující: Uvažme, jaké následky s možnými praktickými dopady by objekt našeho názoru mohl mít. (...) Ukážeme si to na několika příkladech; a abychom začali tím nejjednodušším, položme si otázku, co to znamená, nazveme-li nějakou věc *tvrdou*. Evidentně to, že ji mnoha jinými substancemi není možno poškrábat. Celý pojem této kvality, jakožto i každý jiný, spočívá v jeho uvažovaných následcích.

(vzhledem k povaze úlohy není uveden zdroj výchozího textu.)

Úloha 10

2 b.

Který z následujících filosofických postojů je vyjádřen ve výchozím textu?

- A) novotomismus
 - B) dialektický materialismus
 - C) pragmatismus
 - D) existencialismus
-

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 11

Kategorický imperativ je tedy pouze jediný, a to tento: jednej jen podle té maximy, od níž můžeš zároveň chtít, aby se stala obecným zákonem. (I. Kant)

Úloha 11

2 b

Které z následujících tvrzení nejlépe vystihuje výchozí text?

- A) Člověk má jednat podle zákonů obecně platných v danou chvíli.
- B) Člověk má vždy jednat tak, aby se jeho řešení dané situace mohlo stát vzorem.
- C) Člověk může jednat vždy tak, jak mu to přijde nejlepší.
- D) Člověk se má vždy řídit jediným principem: názorem demokratické většiny.

Úloha 12

2 b.

Ve kterém z následujících výkladů se nejvíce uplatňuje sociologický přístup?

- A) Někteří lidé jsou svými biologickými vlastnostmi předurčení k deviantnímu chování. Základy pro naše deviantní chování jsou uloženy v genech.
- B) Hlavní příčiny deviantního chování je nutné vidět v osobnosti člověka. Některé patologické typy osobnosti mají větší sklon k deviantnímu chování.
- C) Lidé žijí v různých skupinách. V některých skupinách se však člověk učí negativním příkladům, a to způsobuje jeho deviantní chování.
- D) Deviantní chování je závislé především na geografickém prostředí, ve kterém člověk žije. Kriminalita je daleko vyšší ve větších městech než v malých.

Úloha 13

2 b.

Který z následujících orgánů nesídlí v Brně?

- A) Úřad pro ochranu hospodářské soutěže
- B) Nejvyšší soud
- C) Nejvyšší státní zastupitelství
- D) Úřad pro ochranu osobních údajů

Úloha 14

max. 2 b.

Následující výčet obsahuje popis některých změn, které provázely přechod od tradiční k moderní společnosti. Přiřaďte ke každému popisu (14.1–14.3) odpovídající odborný název (A–D):

- 14.1 migrace obyvatelstva z venkova do měst
- 14.2 rozvoj průmyslové výroby v manufakturách a továrnách
- 14.3 oslabování role církve a náboženství ve společnosti

- A) industrializace
 - B) atomizace
 - C) sekularizace
 - D) urbanizace
-

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 15

Kristýna (15 let) hodlá odjet s kamarádkou a dvěma kamarády stejného věku strávit letní víkend pod stanem. Snaží se přesvědčit matku, aby jí účast dovolila.

Úloha 15

max. 2 b.

Přiřaďte k jednotlivým formám komunikace (15.1–15.3) odpovídající/příslušný přesvědčovací argument (A–D):

- 15.1 manipulace (citové vydírání)
- 15.2 verbální agresivita
- 15.3 asertivita

- A) „Mami, no tak snad mne pustíš. Ty jsi děsně staromódní, sto let za vopicema. Říkej si, co chceš, stejně pojedu i bez tvého svolení. Na tvý rady kašlu.“
 - B) „Maminko, moc tě prosím. Jestli mne nepustíš, budu všem fakt jenom pro smích. Já si asi něco udělám, tohle se nedá přežít. Jestli mne máš jen trochu ráda, tak mě na ten víkend pustíš.“
 - C) „Maminko, je to moje velké přání. Dej mi příležitost, abych ti ukázala, že už jsem velická holka. Nestane se nic, co bys mi neschválila.“
 - D) „Maminko, já nevím, jak tě přesvědčit. Chci moct jet, ale jestli myslíš, že nemám, no tak já teda nevím.“
-

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 16

V naší vesnici žije přibližně 300 obyvatel. Všichni se známe a víme jak spolu můžeme dobře vycházet. Nejbližší policejní služebna je až v městečku, ale ani nevím, kdy tady u nás musela policie naposledy něco řešit. Kdyby někdo způsoboval problémy, asi by to tady neměl lehké. Na druhou stranu, je tady až moc velký klid a pořádek. Poslední velký rozruch způsobil kamarád odvedle, který si obarvil vlasy na zeleno. Musel se nechat ostříhat, protože si z jeho rodičů sousedé dělali legraci. Nemohli se zkrátka s nikým potkat bez toho, aby se hovor nestočil na toho jejich "hastrmana".

(z fiktivní slohové práce žáka vesnické základní školy)

Úloha 16

2 b.

Který z následujících mechanismů je popsán v závěru výchozího textu?

- A) sociální stratifikace
 - B) sociální kontrola
 - C) sociální mobilita
 - D) sociální soudržnost
-

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 17

Je zřizováno zákonem, nepodléhá kontrole vlády, je financováno koncesionářskými poplatky, příjmy z reklamy a teleshoppingu a prodejem vlastní produkce.

Úloha 17

2 b.

Napište obecné označení média, které splňuje podmínky uvedené ve výchozím textu:

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 18

Ve jménu Boha milosrdného slitovného (...)

I od těch, kdož říkají „Jsme křesťany“, jsme přijali úmluvu jejich, avšak i oni zapomněli část z toho, co bylo jim připomenuto, a vyvolali jsme mezi nimi nepřátelství a nenávist až do dne zmrtnýchvstání – a tehdy jim Bůh oznámí, co vlastně provedli.

Ve jménu Boha milosrdného, slitovného (...)

Bojíte-li se, že nebudete spravedliví k sirotkům (...) berte si za manželky ženy takové, které jsou vám příjemné, dvě, tři a čtyři; avšak bojíte-li se, že nebudete spravedliví, tedy si vezměte jen jednu nebo ty, jimiž vládnu pravice vaše. A tak se nejlépe vyhnete odchýlení.

(Vzhledem k povaze úlohy není uveden zdroj výchozího textu.)

Úloha 18

2 b.

Z které náboženské knihy je ukázka ve výchozím textu?

- A) muslimského Koránu
 - B) židovské Tóry
 - C) hinduistického eposu Mahábhárata
 - D) křesťanského Nového zákona
-

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 19

Celosvětová akce Vlajka pro Tibet vznikla v polovině devadesátých let v západní Evropě jako připomínka násilného potlačení tibetského povstání ve Lhase v roce 1959.

(www.tibinfo.cz , 10. 3. 2006, upraveno)

Úloha 19

2 b.

Která země vojensky potlačila povstání v roce 1959?

- A) Nepál
 - B) Indie
 - C) Čína
 - D) Sovětský svaz
-

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 20

Média ve Spojených státech amerických zasahovala po druhé světové válce velmi výrazně do politického života. Dvakrát přispěla k zahájení impeachmentu, tj. procesu, který je demokratickým projevem nedůvěry prezidentovi a může končit jeho odvoláním. V prvním případě skončil proces odstoupením prezidenta, ve druhém nikoli.

Úloha 20

2 b.

O které dva případy impeachmentu se jednalo?

- A) odstoupil J. Carter – pro přílišnou slabost v boji s východním blokem (1981), neodstoupil J. F. Kennedy – aféra s Marilyn Monroe (1963)
 - B) odstoupil R. Reagan – pro zdravotní neschopnost k výkonu funkce (1989), neodstoupil G. Bush – kvůli válkám v Afghánistánu a v Iráku (2005)
 - C) odstoupil D. Eisenhower (1961) kvůli válce v Koreji, neodstoupil L. Johnson kvůli válce ve Vietnamu (1968)
 - D) odstoupil R. Nixon – aféra Watergate (1974), neodstoupil B. Clinton – aféra s M. Levinskou (1998)
-

Úloha 21

2 b.

Který z uvedených způsobů se uplatňuje při volbách do Senátu Parlamentu ČR?

- A) poměrný volební systém v jednomandátových volebních obvodech
 - B) poměrný volební systém ve vícemandátových volebních obvodech
 - C) většinový systém ve vícemandátových volebních obvodech
 - D) většinový systém v jednomandátových volebních obvodech
-

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 22

Dvacetileté výročí bombového útoku na svoji vlajkovou loď „Rainbow Warrior“ si v těchto dnech připomíná organizace (*****). Útok, při němž přišel o život fotograf Fernando Pereira, uskutečnila 10. července 1985 francouzská tajná služba, aby zabránila organizaci v protestech proti francouzským pokusným jaderným výbuchům na tichomořském atolu Mururoa. Hlavní vzpomínková slavnost se uskuteční v místě potopení lodi, v novozélandském přístavu Auckland, a zúčastní se jí členové tehdejší posádky, dcera Fernanda Pereiry a také novozélandská premiérka Helen Clarková.

(www.ecn.cz, 8. 7. 2005)

Úloha 22

2 b.

Napište přesný název mezinárodní organizace, který byl ve výchozím textu vynechán(*****):

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 23

V sociologii se objevuje koncem 19. století a dále je pak rozpracováván zejména na počátku století 20. Důležitou podmínkou jeho rozšíření je převládnutí představy o jedincích jako svobodných občanech, kteří si mohou svobodně vytvářet názor a svobodně ho vyjadřovat. Nezanedbatelnou roli sehrály masové sdělovací prostředky. Díky nim jsou totiž velkým skupinám lidí předkládány určité problémy a události, na něž si jedinci vytvářejí vlastní názor.

(www.socioweb.cz, 10. 3. 2007, upraveno)

Úloha 23

2 b.

Který z následujících sociologických pojmů je popisován ve výchozím textu?

- A) sociální stratifikace
 - B) veřejné mínění
 - C) rolový konflikt
 - D) sociální skupina
-

Úloha 24

max. 3 b.

Rozhodněte o každém z následujících výrazů, zda signalizuje rasovou či národnostní nesnášenlivost (ANO), nebo nikoliv (NE):

- | | |
|------------|----------|
| 24.1 Žid | ANO – NE |
| 24.2 Rusák | ANO – NE |
| 24.3 Asiat | ANO – NE |
| 24.4 Fízl | ANO – NE |
-

Úloha 25**max. 2 b.**

Přiřaďte k následujícím právním vztahům (25.1–25.3) příslušné právní odvětví (A–D):

- 25.1 uspořádání moci zákonodárné
- 25.2 přiznání daně z příjmu fyzických osob
- 25.3 úprava vztahů v manželství a při výchově dětí

- A) finanční právo
 - B) občanské právo
 - C) rodinné právo
 - D) ústavní právo
-

Úloha 26**2 b.**

Co patří mezi základní znaky, které odlišují přestupek od trestného činu?

- A) věk pachatele
 - B) zda byl pachatel již trestán
 - C) výše způsobené škody
 - D) finanční situace poškozené osoby
-

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 27

V zákoně o rodině je stanovena skupina osob, která u nás nemůže právoplatně uzavřít manželství. Jednou z nich jsou vdané ženy nebo ženatí muži.

Úloha 27**2 b.**

Jak se nazývá manželství, které je v souladu s principem uvedeným ve výchozím textu?

- A) polygamie
 - B) polyandrie
 - C) monogamie
 - D) monoteizmus
-

Úloha 28**max. 2 b.**

Přiřaďte ke každému z následujících jednání (28.1–28.3) odpovídající právo chráněné Listinou základních práv a svobod (A–D), které se uvedeným jednáním vykonává:

- 28.1 zarputilé mlčení obžalovaného u soudu navzdory opakovaným otázkám soudce
- 28.2 porada klienta s advokátem u soudu
- 28.3 vyhnání nezvaného hosta z domu jeho obyvatelem

- A) právo na nedotknutelnost obydlí (čl. 12)
 - B) právo na právní pomoc (čl. 37 odst. 2)
 - C) právo odepřít výpověď (čl. 40 odst. 4)
 - D) právo na projednání věci nezávislým a nestranným soudem (čl. 36 odst. 1)
-

Úloha 29**2 b.**

Která z následujících možností je nejpřesnějším vysvětlením výrazu „soudní precedent (precedens)“?

- A) Jde o rozhodnutí pravomocně vyšší soudní instance na základě odvolání obžalovaného proti rozsudku nižší soudní instance.
 - B) Jde o poslední rozhodnutí nejvyšší soudní instance, proti kterému již není odvolání.
 - C) Jde o soudní rozhodnutí, které je prvním řešením daného případu, dosud právem neupraveného. Jedná se o řešení závazné pro obdobné případy v budoucnosti.
 - D) Jde o postavení obžalovaného, který nesmí být označen jako vinen, pokud mu není soudně pravomocně vina prokázána.
-

Úloha 30**2 b.**

Který z následujících typů společností může být obchodován na burze cenných papírů?

- A) společnost s ručením omezeným
 - B) komanditní společnost
 - C) veřejná obchodní společnost
 - D) akciová společnost
-

Úloha 31**max. 2 b.**

Rozhodněte u každého z následujících výroků o pravomocích Ústavního soudu ČR a veřejného ochránce práv, zda je pravdivý (ANO), nebo nikoliv (NE):

- 31.1 Vykonatelná rozhodnutí Ústavního soudu jsou závazná pro všechny orgány i osoby. ANO – NE
 - 31.2 Veřejný ochránce práv nevydává rozhodnutí, nýbrž závěrečná stanoviska, jejichž součástí jsou i návrhy opatření k nápravě. Pokud na základě stanoviska veřejného ochránce práv úřad nevykoná k nápravě, může ochránce vyrozumět nadřízený úřad, navíc může o svých zjištěních informovat veřejnost. ANO – NE
 - 31.3 Stížnost k veřejnému ochránci práv představuje v případě porušení lidských práv slabší nástroj ochrany práv jednotlivce než stížnost k Ústavnímu soudu ČR. ANO – NE
-

Úloha 32**max. 2 b.**

Přiřaďte ke každé z uvedených pravomocí (32.1–32.3) příslušný orgán státní moci (A–D), který touto pravomocí disponuje:

- 32.1 zřizovat ve veřejném zájmu vyšetřovací komise
 - 32.2 ve vymezených případech přijímat zákonná opatření ve věcech, které nesnesou odkladu
 - 32.3 rušit jiné právní předpisy než zákony, nebo jejich jednotlivá ustanovení, jsou-li v rozporu s ústavním pořádkem, nebo zákonem
- A) Ústavní soud
 - B) Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR
 - C) Senát Parlamentu ČR
 - D) Veřejný ochránce práv
-

Úloha 33**max. 2 b.**

Přiřaďte k následujícím nevládním organizacím (33.1–33.3) téma (A–D), kterému se nejvíce věnují:

33.1 La Strada

33.2 Transparency International

33.3 Amnesty International

- A) kampaň za důsledné dodržování Všeobecné deklarace lidských práv
 - B) kampaň za zachování života na zemi a ochranu životního prostředí
 - C) monitoring stavu korupce a podpora protikorupčních opatření
 - D) pomoc a prevence v řešení problematiky obchodu s lidmi
-

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 34

Pan Prošek podniká jako autodopravce v oblasti zmrazených potravin. V loňském roce činil jeho obrát 2,5 mil. Kč, a proto se stal plátcem DPH. Od loňského roku také vlastní areál s dílnou, kde parkuje a udržuje svoje vozidla.

Úloha 34**2 b.**

Ke které dani nemusí pan Prošek podávat přiznání?

- A) daň z příjmů
 - B) spotřební daň
 - C) silniční daň
 - D) daň z přidané hodnoty
-

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 35

Pan Kadeřábek prodal v březnu letošního roku panu Louckému svou rodinnou vilu za 6,8 mil. Kč. Pan Loucký chce větší část domu použít jako kancelář pro svoji firmu Anima, s. r. o., která se zabývá počítačovou animací.

Úloha 35**2 b.**

Kdo je v souvislosti s prodejem povinen podat přiznání k dani z převodu nemovitosti?

- A) pan Loucký
 - B) společnost Anima, s. r. o.
 - C) pan Kadeřábek i pan Loucký
 - D) pan Kadeřábek
-

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 36–37

Chcete ZMĚNU ???

NEJÍT K VOLBÁM ZNAMENÁ SOUHLASIT S VLÁDNÍ POLITIKOU.

Již nechceme zadlužování naší země, které u nás probíhalo celé uplynulé čtyři roky, a výdaje, které si nemůžeme dovolit.

Nezaměstnanost nechceme řešit zvyšováním sociálních dávek, ale podporou podnikání.

Hlasujte pro svobodu a volný trh!

Nepromrhejme další 4 roky!

Volte koalici stran s názvem „ZMĚNA“

Úloha 36

2 b.

Kdo pravděpodobně vydal tento politický leták?

- A) vládní strany
- B) koalice vládních stran
- C) vládní a opoziční strana společně
- D) opoziční strany

Úloha 37

2 b.

Ke které z následujících částí politického spektra patří členové koalice stran s názvem „ZMĚNA“?

- A) pravice
- B) levice
- C) extrémní levice
- D) extrémní pravice

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 38

Lisabonský cíl nejlépe naplňují severské státy

Dánsko, Švédsko a Rakousko zauímají přední místa tzv. lisabonského žebříčku, který každoročně připravuje Evropské centrum pro ekonomické reformy (CER), jež hodnotí pokrok členských zemí v přípravě a plnění Lisabonské strategie (...). „Rakousko učinilo důležité reformy v oblasti flexibility zaměstnanosti,“ sdělila EUobserveru Aurora Wanlinová z CER. Wanlinová dává za příklad ostatním zemím Dánsko, kde se podle ní ukazuje, že flexibilní pracovní trh lze zkombinovat s nejvyšším stupněm bezpečnosti. Jako příklad uvedla tréninkové programy nabízené dánskou vládou.

Všech pět zemí, které se umístily v čele žebříčku, jsou podle ní na vysoké úrovni v oblasti inovací, výzkumu a vývoje.

(www.euroskop.cz, 20. 3. 2006)

Úloha 38

2 b.

Co je cílem Lisabonské strategie?

- A) do roku 2010 zdvojnásobit sociální výdaje rozpočtu jednotlivých členských zemí EU
- B) do roku 2010 přeměnit EU v nejkonkurenceschopnější a nejdynamičtější znalostní ekonomiku
- C) do roku 2010 odstranit rozdíly v průměrných mzdách mezi starými zeměmi a novými zeměmi EU (staré země = byly členy před 1. 5. 2004, nové země = přistoupily 1. 5. 2004)
- D) do roku 2010 vyrovnat rozdíly v HDP na obyvatele mezi starými a novými zeměmi EU (staré země = byly členy před 1. 5. 2004, nové země = přistoupily 1. 5. 2004)

Úloha 39**2 b.**

Která ze jmenovaných osobností se podílela na politickém procesu vedoucím ke vzniku Evropských společenství (ESUO, Euroatom, EHS)?

- A) Margaret Thatcherová
 - B) Robert Schuman
 - C) Nicole Fontaineová
 - D) Helmut Kohl
-

Úloha 40**2 b.**

Který z následujících subjektů podává přiznání k dani z přidané hodnoty?

- A) hypermarket s ročním obratem 920 mil. Kč
 - B) spotřebitel, který si zakoupil v tomto hypermarketu pračku
 - C) student, který je v hypermarketu na brigádě
 - D) provozní ředitel hypermarketu, který získal roční bonus
-

Úloha 41**2 b.**

Která z následujících živností je živností koncesovanou?

- A) zprostředkování obchodu s potravinami
 - B) provozování taxislužby
 - C) zpracování kůží a kožešin
 - D) ruční kompletace obalů a balení zboží
-

Úloha 42**2 b.**

V České republice je tzv. dvoustupňová bankovní soustava. Co označuje tento pojem?

- A) uspořádání, kde jediná centrální banka je nadřazena všem obchodním bankám
 - B) skutečnost, že o žádosti o úvěr se musí rozhodovat alespoň na dvou stupních
 - C) rozdělení rozhodovacích pravomocí, kdy centrální banka musí plnit rozhodnutí vlády a prezidenta
 - D) podmínku, že každá banka musí nabízet oddělené služby pro fyzické a právnické osoby
-

Úloha 43**3 b.**

Seřaďte skupiny států EU chronologicky podle doby jejich členství v EU od nejstarších po nejmladší:

- A) Dánsko, Irsko, Velká Británie
 - B) Belgie, Francie, Itálie, Lucembursko, Nizozemsko, Německo (SRN)
 - C) Česká republika, Estonsko, Kypr, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Malta, Polsko, Slovensko, Slovinsko
 - D) Finsko, Rakousko, Švédsko
 - E) Bulharsko, Rumunsko
-

Úloha 44**2 b.**

Která z následujících položek není, ani nepřímo, zdrojem příjmů státního rozpočtu?

- A) platba zdravotního pojištění
 - B) daň z příjmů, kterou podnik sráží svým zaměstnancům ze mzdy
 - C) prodej tabákových výrobků
 - D) celní poplatky
-

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 45

Při procesu rozpadu bývalé Jugoslávie v 90. letech 20. století se mezinárodnímu společenství nepodařilo realizovat původní cíl, aby tato dezintegrace proběhla pokojnou, mírovou cestou.

Úloha 45

2 b.

Které z následujících mezinárodních institucí musely při řešení balkánského konfliktu použít vojenskou sílu?

- A) OSN a zejména NATO
- B) EU a zejména OBSE (Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě)
- C) Rada Evropy a zejména OECD (Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj)
- D) Mezinárodní tribunál pro bývalou Jugoslávii a zejména ZEU (Západoevropská unie)

VÝCHOZÍ TEXT A TABULKY K ÚLOHÁM 46–47

Institut předsednictví v Radě EU je nejdůležitějším nástrojem pro reprezentaci národních zájmů členských zemí EU a pro ovlivňování chodu celé Evropské unie, protože jednotlivým zemím umožňuje realizovat vlastní priority. Členská země, která předsedá Radě EU má za úkol svolávat a řídit všechny zasedání Rady, usilovat o vytváření všeobecně přijatelných kompromisů a jménem EU také jednat s třetími zeměmi a mezinárodními organizacemi.

(úřední věstník Rady EU, 1. 1. 2007)

DOBA PŘEDSEDNICTVÍ	ZEMĚ	DOBA PŘEDSEDNICTVÍ	ZEMĚ
2005	Lucembursko	2013	Irsko
2005	Velká Británie	2013	Litva
2006	Rakousko	2014	Řecko
2006	Finsko	2014	Itálie
2007	Německo	2015	Lotyšsko
2007	Portugalsko	2015	Lucembursko
2008	Slovinsko	2016	Nizozemsko
2008	Francie	2016	Slovensko
2009	Česká republika	2017	Malta
2009	Švédsko	2017	Velká Británie
2010	Španělsko	2018	Estonsko
2010	Belgie	2018	Bulharsko
2011	Maďarsko	2019	Rakousko
2011	Polsko	2019	Rumunsko
2012	Dánsko	2020	Finsko
2012	Kypr		

Úloha 46

2 b.

Jak dlouho může členská země předsedat Radě Evropské unie?

- A) jeden rok
- B) devět měsíců
- C) půl roku
- D) tři měsíce

Úloha 47

max. 2 b.

Rozhodněte o každém z následujících výroků, zda je pravdivý (ANO), nebo nepravdivý (NE):

- 47.1 Česká republika je první z tzv. nových zemí EU (po rozšíření EU v roce 2004), která bude předsedat Radě EU. ANO – NE
- 47.2 Od roku 2006 do roku 2020 se v předsednictví Radě EU vystřídají všechny země, které byly k lednu 2007 členy EU. ANO – NE
- 47.3 Ze zemí, které přistoupily k EU v roce 2007, bude dříve předsedat Radě EU Bulharsko. ANO – NE

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 48

Hlavním cílem je koordinace ropné politiky, zejména stanovení exportních cen a koncesních poplatků ropných společností, koordinace těžebních plánů a produkčních kvót, finanční pomoc poskytovaná rozvojovým zemím. Ekonomický vliv organizace v 80. letech značně poklesl, především v důsledku vnitřních rozporů a zvýšení nabídky ropy ze států mimo organizaci.

(www.zemepis.com, 10. 4. 2006)

Úloha 48

2 b.

Která z následujících organizací je popisována ve výchozím textu?

- A) OECD
 - B) WTO
 - C) MMF
 - D) OPEC
-

Úloha 49

2 b.

Napište název nejvyššího orgánu akciové společnosti, který se schází minimálně jedenkrát ročně a je složen z vlastníků akcií? Tento orgán např. schvaluje roční hospodaření, rozhoduje o výši dividend, nebo o strategických změnách.

KONEC TESTU
